

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobce: **M. F.**, zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 1. 12. 2003, č. j. OAM-6200/VL-20-17-2003, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 59 Az 201/2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 7. 2004 č. j. 59 Az 201/2003 – 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) shora uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-6200/VL-20-17-2003 ze dne 1. 12. 2003. Tímto správním rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná, neboť stěžovatel ve správním řízení neuváděl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 cit. zákona. Soud

dospěl k závěru, že žaloba nebyla důvodná, neboť skutečnosti uváděné stěžovatelem ve správním řízení, tj. potíže se soukromými osobami – věřiteli jeho otce a snaha o legalizaci dalšího pobytu na území ČR nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu. Žalovaný proto podle soudu nepochybil, jestliže žádost o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona. Vzhledem k tomu krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu v celém rozsahu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem, a sice, zda je možno na jeho případ vztáhnout § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona. Uvádí, že se na Ukrajině dostal do finančních potíží poté, co si otec vypůjčil peníze, které nebyl schopen splatit a věřitelé dluh fiktivně navýšili a vymáhali ho po něm prostřednictvím osob ze zločineckých struktur a stěžovatel tak byl ohrožen nejenom na zdraví, ale i na životě. Pokud hledal ochranu u státních orgánů před vydíráním, pak zjistil, že i tyto jsou součástí zločineckých struktur a on tak nemá šanci zajistit ochranu své osoby. Z toho důvodu mu nezbylo než vycestovat ze země a požádat o azyl. Je přesvědčen, že s ohledem na uvedené je u něj dán důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) cit. zákona, neboť patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur a je těmito strukturami pronásledován právě z toho důvodu, že není členem těchto struktur a domovský stát tuto situaci toleruje. Stěžovatel poukazuje na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka, z něž dovozuje, že tam, kde obyvatelstvo páchá diskriminační nebo jinak postihující činy, mohou být tyto považovány za pronásledování, pokud je orgány vědomě tolerují nebo nejsou schopny zajistit účinnou ochranu.

Naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel spatřuje v tom, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování, a na základě takto zjištěného stavu nebylo možno ve správním řízení o udělení azylu spravedlivě rozhodnout. Žalovaný podle něj nerespektoval jeho situaci, že jako účastník azylového řízení má jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o perzekuci v domovské zemi, když krajský soud tuto skutečnost nechal zcela bez povšimnutí. Naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. Je přesvědčen, že i v případě, kdy neuvedl konkrétní skutkové důvody pro svá tvrzení o porušení procesních pravidel, měl krajský soud přezkoumat správní rozhodnutí a řízení z hlediska dodržení procesních předpisů. Žalovaný se měl porušení procesních pravidel dopustit minimálně tím, že nedostatečným způsobem provedl dokazování ve věci. Shledává také rozpor rozhodnutí s § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Stěžovatel nesouhlasí ani se způsobem, jakým se soud vypořádal s tvrzením žalovaného o neexistenci překážek vycestování, když přehlíží, že stěžovatel nepovažuje svůj návrat do domovské země vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie za bezpečný. Na Ukrajině mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení. Po zjištění státních orgánů, že požádal v České republice o azyl, bude podroben persekuci, resp. administrativní šikaně ze strany milice a dalších státních orgánů, přičemž v této souvislosti odkázal na Zprávu MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2002 ze dne 31. 3. 2002. Stěžovatel se tedy domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu, kterými se žalovaný ani soud v odůvodnění svých rozhodnutí nezabývaly. S ohledem na uvedené důvody navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal

o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť potřebuje být nadále přítomen v České republice, aby mohl uplatňovat svá procesní práva u soudu.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Ze správního spisu, z žádosti o udělení azylu ze dne 24. 11. 2003 a pohovoru ze dne 26. 11. 2003 vyplývá, že stěžovatel ve správním řízení jako důvod své žádosti o azyl uvedl potíže s neznámými osobami, které od něj vymáhaly finanční prostředky zapůjčené otcem a legalizaci pobytu na území ČR, neboť mu bylo uděleno správní vyhoštění. Se žádostí o pomoc se na policii ani žádný jiný státní orgán či nevládní organizaci v souvislosti s jednáním neznámých osob neobrátil, neboť to pokládal za bezpředmětné. Zmíněné potíže řešil odjezdem do ČR. Jiné problémy na Ukrajině neměl, stejně tak neměl problémy s ukrajinskými státními orgány, soudy, policií či jinými státními institucemi a prohlásil, že proti němu nebylo vedeno trestní stíhání a nebyl politicky aktivní.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu důvodů uvedených v kasační stížnosti, avšak shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Podle zjištění Nejvyššího správního soudu v daném případě byly skutečně dány důvody pro zamítnutí žádosti stěžovatele jako zjevně nedůvodné z důvodu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona. Ve správním řízení bylo dostatečným způsobem zjištěno, že stěžovatel měl na Ukrajině problémy s věřiteli svého otce, kteří po něm požadovali zaplacení dluhu. Jiné problémy podle svých vyjádření ve správním řízení neměl. Jednání soukromých osob bez vazby na státní strukturu lze sice za určitých okolností považovat za pronásledování ve smyslu azylového zákona, je tomu tak však pouze tehdy, je-li je možno připsat státu v tom smyslu, že je státem podporováno či trpěno nebo že stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Z informací obsažených ve spise nelze dovodit, že by stát jednání uvedených soukromých osob podporoval. Konečně stěžovatel se ani poté, co mu bylo vyhrožováno, neobrátil na policii ani na žádný jiný příslušný orgán se žádostí o pomoc. Za takových okolností však nelze negativní chování soukromých osob vůči stěžovateli bez dalšího přičítat státu, resp. nelze učinit závěr, že domovský stát není schopen odpovídajícím způsobem ochranu před takovým jednáním zajistit. Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel ve správním řízení nejen netvrdil, že je pronásledován nebo že má důvodné obavy z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 cit. zákona, nýbrž netvrdil ani to, že by byl vůbec pronásledován ve smyslu § 2 odst. 6 cit. zákona. Pro posouzení zjevné nedůvodnosti žádosti o udělení azylu je rozhodující skutkový stav v okamžiku vydání rozhodnutí správního orgánu. Za takových okolností byly ve správním řízení splněny zákonné podmínky proto, aby žalovaný ve lhůtě 30ti dnů ode dne zahájení správního řízení o udělení azylu vydal rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona. Pokud tomu tak je, pak žalovaný správní orgán ani krajský soud povinnost zjišťovat důvody pro udělení azylu podle § 12 azylového

zákonu neměly. Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Pokud se týká důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spočívající v nedostatečném provedení dokazování a porušení § 47 odst. 3 správního řádu, Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že obdobnou námitku stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Za takových okolností je kasační stížnost v této části, v níž se dovolává procesních pochybení žalovaného, pro něž má být dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná.

Dále stěžovatel dovozuje existenci důvodu kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť se soud podle jeho názoru řádně nevypořádal s otázkou, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. Naplnění tohoto důvodu však Nejvyšší správní soud neshledal. Stěžovatel v řízení před krajským soudem námitku porušení procesních postupů ze strany žalovaného neuplatnil. Za takové situace nelze krajskému soudu, který byl v soudním řízení při přezkumu správního rozhodnutí vázán důvody žaloby, účinně vyčítat, že se s otázkou porušení procesních ustanovení nevypořádal. Z tohoto pohledu je třeba uvedený stížní bod jako celek hodnotit jako nesrozumitelný, včetně tvrzení, podle něhož měl krajský soud stěžovateli vytknout, že k ustanovením správního řádu, které podle žaloby měl žalovaný porušit, nepřihlížel konkrétní skutkové důvody. Krajský soud, jež se procesním postupem žalovaného v souladu se zásadou dispoziční vůbec nezabýval, stěžovateli v rozhodnutí nic takového nevytkl.

K námitce nesprávného posouzení existence překážky vycestování Nejvyšší správní soud v souladu se svou dosavadní judikaturou (např. č. 409/2004 Sb. NSS) uvádí, že v případě, kdy žalovaný rozhoduje o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 azylového zákona, je výrok o neexistenci překážek vycestování ve smyslu § 91 cit. zákona výrokem nadbytečným. Za takových okolností nelze žalovanému ani krajskému soudu vyčítat, že se existencí překážek vycestování nezabývaly. K tvrzení stěžovatele, že jeho návrat do domovské země vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie není bezpečný a že po zjištění státních orgánů, že požádal v České republice o azyl, bude podroben persekuci, resp. administrativní šikaně ze strany státních orgánů, Nejvyšší správní soud přihlídnout nemohl, neboť tyto skutečnosti byly uplatněny poprvé až v kasační stížnosti, tedy poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. K takovým skutečnostem Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží.

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené stejně jako krajský soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona, ve vlastním řízení pak nezjistil naplnění řádně uplatněných důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán

měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. února 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

